

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Ekim 2019

Sayı :30824082-610 246036
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (5 Adet- 5 Sayfa)

-Cevap Yazısı (62 Adet, 131 Sayfa)

7/4553 GK 31	7/12308 GK 143
7/6138 GK 59	7/12415 GK 143
7/6140 GK 59	7/12507 GK 143
7/9083 GK 101	7/12724 GK 145
7/9283 GK 101	7/12725 GK 145
7/9569 GK 108	7/12732 GK 145
7/10019 GK 108	7/13099 GK 147
7/10146 GK 119	7/13564 GK 10
7/10156 GK 119	7/13699 GK 10
7/10306 GK 123	7/13831 GK 10
7/10462 GK 123	7/13833 GK 10
7/11504 GK 135	7/14036 GK 11
7/11776 GK 142	7/14037 GK 11
7/11780 GK 142	7/14182 GK 11
7/11849 GK 142	7/14326 GK 11
7/11981 GK 143	7/14327 GK 11

7/14330 GK 11
7/14434 GK 11
7/14645 GK 11
7/15133 GK 11
7/15135 GK 11
7/15237 GK 11
7/15602 GK 12
7/15607 GK 12
7/16172 GK 12
7/16360 GK 12
7/16361 GK 12
7/16441 GK 12
7/16570 GK 12
7/16571 GK 12
7/16579 GK 12
7/16754 GK 12
7/16765 GK 12
7/16769 GK 12
7/17096 GK 12
7/17097 GK 12
7/17098 GK 12
7/17246 GK 12

7/17247 GK 12
7/17843 GK 12
7/18290 GK 12
7/18293 GK 12
7/18429 GK 14
7/18551 GK 15
7/18696 GK 15
7/18221 GK 101

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ KENANOĞLU'NUN
TBMM 7/13564 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

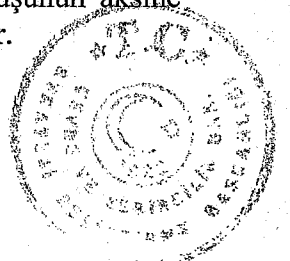
Polat Enerji A.Ş. tarafından Eybek Dağı'nda yapılması planlanan Duygu RES Projesi kapsamında 40 türbin Eybek Dağı'nın muhtelif yerlerine yerleştirilecektir. Proje Balıkesir ili Edremit ilçesi Yaşyer ve Hacıarslanlar mahalleleri, Havran ilçesi Fazlıca ve Tarlabası mahalleleri ile Çanakkale ili Yenice ilçesi Armutçuk, Kıraçoba, Kalakbaşı ve Karaaydın köyleri arası bir lokasyonda faaliyet gösterecektir. Bu türbinlerin 37 adedi 4 MWe, 3 adedinin ise 0,9 MWe kapasitesinde olacağı; türbinlerin 7 adedinin tarım alanları, 33 adedinin de ormanlık alan içerisinde yer alacağı belirtilmektedir. Projenin faal olmasıyla birlikte 328.600 m²'lik bir alanın ormansızlaşması söz konusu olacaktır. Kule inşaatları için 3 metre derinliğinde, 22 metre genişliğinde çukurların kazılacağı ve proje kapsamında 36 km'lik yol kullanılacağı ve 11 km'lik mevcut kadastro yolunun üzerine 8 metre genişliğinde 25 km'lik yeni yol açılacağı projenin ÇED dosyasında yer almaktadır. Ek olarak, ÇED dosyasında proje alanında halihazırda faal 2 adet 4.sınıf maden ruhsatı olduğunu, ancak her iki faaliyetin bir arada yürütülmesinde bir sakınca olmadığı ifade edilmiştir.

Kazdağı, Edremit Körfezi'nde denizle temasa geçen yeraltı sularına kaynak sağlama özelliği taşımaktadır. Proje sahası içerisinde 7 adet dere bulunmaktadır. Duygu RES Projesi kapsamında, kule inşaatları için kazılması planlanan 3 metre derinliğinde ve 22 metre genişliğindeki çukurlar ve 25 km'lik yeni yol yeraltı ve yerüstü su kaynaklarını olumsuz yönde etkileyecektir. Eğime dik konuşlanan santral inşasının eğime paralel bir akış yönüne sahip derelere zarar vermesi kaçınılmazdır.

Proje alanı "orta heyelan bölgesi" sınırları içerisinde yer almaktadır. Proje kapsamında tahrip edilecek ormanlık alan, kesilecek ağaçlar düşünüldüğünde toprak ve su akış dinamikleri etkilenecek, bunun sonucunda ise toprak kayması ve heyelan riskleri artacaktır.

Yöre halkı, Halkın Katılımı Toplantısı'nda projeyi istemediklerini belirtmiş olup, projenin yöre tarımcılığına, hayvancılığına ve yöre ekosistemine, biyoçeşitliliğine vereceği zararlar göz önünde bulundurularak projenin iptal edilmesi yönünde çok sayıda dilekçenin altına imza atmıştır. Nitekim, Urla, Çeşme ve Karaburun'da faaliyet gösteren RES örnekleriyle tecrübe edildiği üzere, tozlaşmayı sağlayan arı vb. canlıların zarar görmesi sonucunda tarım alanlarının olumsuz etkilendiği bilinmektedir. Yine, RES santrallerinin yarattığı inorganik tozlaşma bitkilere zarar verdiği, yaban hayatı olumsuz etkilediği ve depresyon, anksiyete, uykusuzluk gibi sorunlara yol açtığı da gözlenmiştir.

Bahse konu RES Projesi gen koruma alanı olan Kazdağı Milli Parkı'na çok yakın bir mesafededir. Kazdağı Milli Parkı yok olma tehlikesi altındaki 32 endemik bitkiye sahip bir ekosistem olma özelliği taşımaktadır ve bu sebeple de 1992 yılında koruma altına alınmıştır. Eybek Dağı da Kazdağı ekosistemi içerisinde yer almaktadır. Hazırlanan ÇED raporunun bitki listesi bölümünde Eybek Dağı içerisinde endemik bitki türlerinin yer almadığı yönünde görüş bildirilmiştir. Ancak, bu görüş hazırlanan ÇED raporunda da görüleceği üzere çeşitli bitki isimlerinin değiştirilmesi/çarpıtılması neticesinde elde edilmiştir. Raporun görüşünün aksine Eybek Dağı ekosistemi içerisinde endemik bitki türlerinin yer aldığı bilinmektedir.

Yılda milyonlarca göçmen kuş rüzgar enerji santral pervanelerine çarparak yaşamını yitirmektedir. ÇED raporunun ekinde yer alan Ornitolojik Değerlendirme Raporları bölümünde uzmanlar tarafından yapılan 10 günlük gözlemden hareketle projenin kuş göç yolları üzerinde yer almadığı rapor edilmiştir. Bununla birlikte, aynı raporun 511.sayfasında gözlemin en az iki yıl boyunca sürdürülmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ancak, Ege, Marmara ve İç Anadolu iklim kuşağını birbirinden ayıran en önemli yükseklik olma niteliğine sahip olan Kazdağı, kıtasal göç hareketleri gerçekleştiren milyonlarca kuşun göç güzergahı üzerinde yer almaktadır. Eybek Dağı da Kazdağı silsilelerinden bir tanesidir ve göç yolları üzerinde yer alması kuvvetle muhtemeldir. Uzmanlarca yapılan 10 günlük gözlem, kuş göç hareketleri açısından göç takviminde yer almayan Kasım ayında yapılmış olması bakımından yanıltıcıdır. Tüm bunlar ışığında,

1-Türkiye'nin kurulu gücü 87.000 MWe ve 2018'de kullanılan enerji miktarı 47.000 MWe iken, bir diğer deyişle 2028 için bile fazla kurulu güç söz konusu iken, ekosisteme zarar verecek yeni projelere neden ihtiyaç duyulmaktadır? Bu projelere neden onay verilmektedir?

2-Edremit Körfezi'ne akan dereler üzerinde yürütülen baraj ve ıslah çalışmalarının körfez ekosistemi üzerindeki olumsuz etkileri biliniyorken Edremit Körfezi'yle teması olan ve proje alanı kapsamında yer alan yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının akışını değiştireceği bilinen Duygu RES Projesi'nin Edremit Körfezi'nde yol açacağı tahribatın önüne geçmek için önlem(ler) alınmış mıdır?

3-Projenin bölgedeki heyelan ve toprak kayması riskini arttıracak düşüldüğünde heyelan ve toprak kaymasının önüne geçmek adına yeni önleyici mekanizmalar geliştirilmiş midir?

4-Urla, Çeşme ve Karaburun'da kurulan RES'lerin yukarıda da belirtilmiş olan olumsuz etkileri göz önüne alındığında yerleşim yerlerine yakın kurulması planlanan Duygu RES Projesi'ne bakanlığınız ve bağlı kurumlar hangi gerekçelerle onay vermektedir?

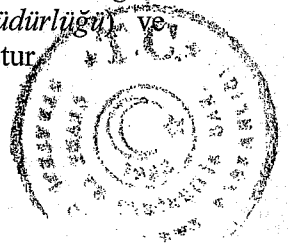
5-ÇED raporunun bitki listesi bölümünde, yapılan çalışmalar neticesinde yanıltıcı bir şekilde Eybek Dağı'nda endemik bitki türüne rastlanmadığını rapor eden kişi ve kurumlar hakkında bir teftiş süreci işletilecek midir?

6-Türbinler monte edildikten sonra kuş göç hareketlerini gözlemlemeye devam etmek sonucu nasıl etkileyecektir? Kuşlara, yarasalara ve memelilere zarar verdiği saptanırsa türbinler sökülecek midir?

CEVAPLAR:

2,3,4,5,6- “Duygu Rüzgâr Enerji Santrali” projesi ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliği kapsamında 03.09.2018 tarihinde Bakanlığımıza başvuru yapılmış olup, süreç içerisinde 17.06.2019 tarihinde yapılan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu toplantısı ile ÇED Raporu yeterli bulunarak nihai edilmiştir. 27.06.2019 tarihinde son şekli verilen ÇED Raporu Bakanlığımıza sunulmuş olup, bölge halkı tarafından Bakanlığımıza iletilen dilekçelerde belirtilen hususların tamamlanmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Kurulması planlanan santralin çevreye olabilecek etkilerini tespit ve alınacak önlemleri belirlemek amacıyla ilgili kamu kurum/kuruluş temsilcileri (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Balıkesir ve Çanakkale Valiliği-İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) ve Bakanlığımız yetkililerinden oluşan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu kurulmuştur.

Söz konusu kurumların görev ve yetkileri çerçevesinde verdikleri görüşler doğrultusunda; ÇED Raporunda, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarına olan etkiler, toprak kayması, heyelan riski, inşaat aşamasında gerekli arazinin temini amacıyla kesilecek ağaç sayısı, proje ve etki alanı içerisindeki flora-fauna, inşaat ve işletme aşamasında meydana gelecek gürültünün kaynakları, seviyesi ve alınacak önlemler *(en yakın yerleşim yeri dikkate alınarak)* belirlenmiş ve *kurumların uygun görüşleri alınmıştır.*

Önergede belirtilen diğer hususlar ile ilgili Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından bilgi alınmasının daha uygun olacağı Bakanlığımızca değerlendirilmektedir.

